

LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTRO,
LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRO
IR LIETUVOS RESPUBLIKOS SUSISIEKIMO MINISTRO
Į S A K Y M A S

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOJE VARTOJAMŲ NAFTOS PRODUKTŲ,
BIODEGALŲ IR SKYSTOJO KURO PRIVALOMŲJŲ KOKYBĖS RODIKLIŲ
PATVIRTINIMO**

2010 m. gruodžio 22 d. Nr. 1-348/D1-1014/3-742
Vilnius

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos aplinkos oro apsaugos įstatymo (Žin., 1999, Nr. [98-2813](#); 2009, Nr. [10-362](#)) 13 straipsniu ir Lietuvos Respublikos produktų saugos įstatymo (Žin., 1999, Nr. [52-1673](#); 2001, Nr. [64-2324](#)) 5 straipsniu, taip pat atsižvelgdami į 1998 m. spalio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 98/70/EB dėl benzino ir dyzelinių degalų (dyzelino) kokybės (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 13 skyrius, 12 tomas, p. 7) su paskutiniaisiais pakeitimais, padarytais 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/30/EB (OL 2009 L 140, p. 88), bei į 1999 m. balandžio 26 d. Tarybos direktyvą 1999/32/EB dėl sieros kiekio sumažinimo tam tikrose skystojo kuro rūšyse ir iš dalies keičiančią direktyvą 93/12/EEB (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 13 skyrius, 24 tomas, p. 17), su paskutiniaisiais pakeitimais, padarytais 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/30/EB (OL 2009 L 140, p. 88), siekdami mažinti neigiamą poveikį aplinkai ir žmonių sveikatai, kuris susidaro deginant kūrenamąjį mazutą, gazolį, jūrinį kurą, skystąjį kurą, taip pat naudojant benziną, dyzeliną, suskystintas naftos dujas, biodegalus energijai gaminti ir vidaus degimo varikliuose, ir apsaugoti vartotojus nuo nekokybiškų naftos produktų ir skystojo kuro:

1. T v i r t i n a m e Lietuvos Respublikoje vartojamų naftos produktų, biodegalų ir skystojo kuro privalomuosius kokybės rodiklius (pridedama).

2. N u s t a t o m e, kad:

2.1. Lietuvos saugios laivybos administracija vykdo laivų žurnalų, bunkerio atsargų papildymo važtaraščių ir kitų dokumentų, patvirtinančių jūrinio kuro kokybę, tikrinimą. Nustačius, kad tikrinti pateikti dokumentai neatitinka teisės aktuose nustatytų reikalavimų, Lietuvos saugios laivybos administracija nedelsiant perduoda šią informaciją Aplinkos ministerijos Klaipėdos regiono aplinkos apsaugos departamentui ir Valstybinei ne maisto produktų inspekcijai prie Ūkio ministerijos. Aplinkos ministerijos Klaipėdos regiono aplinkos apsaugos departamentas kartu su Valstybine ne maisto produktų inspekcija prie Ūkio ministerijos pagal kompetenciją vykdo sieros kiekio tyrimą laive turimuose užantspauduotuose bunkerinio kuro mėginiuose ar ėminių ėmimą ir sieros kiekio tyrimą jūriniame kure, kuris laikomas laivų degalų bakuose ir (ar) bunkeriuose ir skirtas deginti laive, arba jūrinio kuro, skirto deginti laive, ėminių ėmimą, kai kuras tiekiamas į laivą, ir sieros kiekio jame tyrimą;

2.2. nustačius jūrinio kuro šiuo įsakymu patvirtintų Lietuvos Respublikoje vartojamų naftos produktų, biodegalų ir skystojo kuro privalomųjų kokybės rodiklių (toliau – Privalomieji kokybės rodikliai) neatitikimą, Aplinkos ministerijos Klaipėdos regiono aplinkos apsaugos departamentas, Lietuvos saugios laivybos administracija ir Valstybinė ne maisto produktų inspekcija prie Ūkio ministerijos pagal kompetenciją imasi veiksmų, kad laive nebūtų naudojamas jame esantis deginti skirtas jūrinis kuras;

2.3. Privalomieji kokybės rodikliai netaikomi degalams, esantiems vykstančių per Lietuvos Respublikos valstybinę sieną transporto priemonių degalų bakuose, bei tranzitu per Lietuvos Respublikos teritoriją vežamiems naftos produktams ir skystajam kurui.

3. P r i p a ž i s t a m e netekusiais galios:

3.1. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro, Lietuvos Respublikos ūkio ministro, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2006 m. rugpjūčio 31 d. įsakymą Nr. D1-399/4-336/3-340 „Dėl Lietuvos Respublikoje vartojamų naftos produktų, biodegalų ir skystojo kuro privalomųjų kokybės rodiklių patvirtinimo“ (Žin., 2006, Nr. [95-3739](#));

3.2. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro, Lietuvos Respublikos ūkio ministro, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2008 m. lapkričio 27 d. įsakymą Nr. D1-638/4-589/3-468 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro, Lietuvos Respublikos ūkio ministro, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2006 m. rugpjūčio 31 d. įsakymo Nr. D1-399/4-336/3-340 „Dėl Lietuvos Respublikoje vartojamų naftos produktų, biodegalų ir skystojo kuro privalomųjų kokybės rodiklių patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2008, Nr. [138-5478](#));

3.3. Lietuvos Respublikos energetikos ministro, Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2010 m. rugsėjo 14 d. įsakymą Nr. 1-257/D1-761/3-570 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro, Lietuvos Respublikos ūkio ministro ir Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2006 m. rugpjūčio 31 d. įsakymo Nr. D1-399/4-336/3-340 „Dėl Lietuvos Respublikoje vartojamų naftos produktų, biodegalų ir skystojo kuro privalomųjų kokybės rodiklių patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2010, Nr. [110-5644](#)).

4. N u s t a t o m e, kad šis įsakymas įsigalioja 2011 m. sausio 1 d.

ENERGETIKOS MINISTRAS

ARVYDAS SEKMOKAS

APLINKOS MINISTRAS

GEDIMINAS KAZLAUSKAS

SUSISIEKIMO MINISTRAS

ELIGIJUS MASIULIS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos energetikos
ministro, Lietuvos Respublikos aplinkos
ministro, Lietuvos Respublikos
susisiekimo ministro
2010 m. gruodžio 22 d.
įsakymu Nr. 1-348/D1-1014/3-742

LIETUVOS RESPUBLIKOJE VARTOJAMŲ NAFTOS PRODUKTŲ, BIODEGALŲ IR SKYSTOJO KURO PRIVALOMIEJI KOKYBĖS RODIKLIAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos Respublikoje vartojamų naftos produktų, biodegalų ir skystojo kuro privalomieji kokybės rodikliai (toliau – Privalomieji kokybės rodikliai) nustato leistiną sieros kiekį kūrenamajame mazute, gazolyje, jūriniame kure, skystajame kure, benzine, dyzeline, suskystintose naftos dujose, degalų bei biodegalų kokybės parametrus, specialias taršos reguliavimo sąlygas juos naudojant bei jų tiekimo į rinką kontrolės priemones.

2. Privalomuosiuose kokybės rodikliuose vartojamos šios sąvokos:

Biodegalai – iš biomasės pagaminti skystieji arba dujiniai transporto degalai.

Biodegalų ir degalų mišiniai – degalai, kuriuose biodegalai sudaro didesnę procentą tūrio, negu maksimaliai nustatyta benzino ar dyzelino Privalomuosiuose kokybės rodikliuose.

Biodyzelinas – metilo (etilo) esteris, pagamintas iš augalinės kilmės aliejų ar gyvūninės kilmės riebalų, prilygstantis dyzelino kokybei, skirtas naudoti kaip degalai.

Benzinas – lakūs mineraliniai distiliatai, skirti naudoti transporto priemonėse su benzininiais vidaus degimo varikliais ir atitinkantys Europos Sąjungos Kombinuotosios nomenklatūros, patvirtintos 1987 m. liepos 23 d. Tarybos reglamentu (EEB) Nr. 2658/87 dėl tarifų ir statistinės nomenklatūros bei dėl Bendrojo muitų tarifo (OL 1987 L 256, p. 1; OL 2004 L 283, p. 7), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2004 m. rugpjūčio 30 d. Komisijos reglamentu (EB) Nr. 1558/2004 (toliau – Kombinuotoji nomenklatūra), KN 2710 11 41, 2710 11 45, 2710 1149, 2710 11 51 ir 2710 11 59 prekių kodus.

Degalai – naftos produktai (benzinas, dyzelinas, suskystintos naftos dujos, skirtos automobilių transportui) ir biodegalai arba jų mišiniai, skirti naudoti vidaus degimo varikliuose.

Dyzelinas – gazolis, skirtas naudoti transporto priemonėse su dyzeliniais vidaus degimo varikliais ir atitinkantis Kombinuotosios nomenklatūros KN 2710 19 41 ir 2710 19 45 prekių kodus.

Gazolis – bet koks iš naftos gautas skystasis kuras, išskyrus jūrinį kurą, atitinkantis Kombinuotosios nomenklatūros KN 2710 19 25, 2710 19 29, 2710 19 45 arba 2710 19 49 prekių kodus, kuris pagal distiliacijos charakteristikas patenka į kurui naudojamų vidutiniųjų naftos distiliatų kategoriją, kai ne mažiau negu 65 % tūrio, įskaitant ir distiliacijos nuostolius, distiliuojama 250 °C temperatūroje ir kai ne mažiau kaip 85 % tūrio, įskaitant distiliacijos nuostolius, distiliuojama 350 °C temperatūroje taikant ASTM D86 metodą.

Gazolis, skirtas naudoti ne keliais judančiuose mechanizmuose (įskaitant vidaus vandens kelių laivus), žemės ūkio ir miškų ūkio traktoriuose ir pramoginiuose laivuose – tai bet koks naftos produktas, įtrauktas į KN kodus 2710 19 41 ir 2710 19 45, skirtas naudoti dyzeliniuose vidaus degimo varikliuose.

Jūrinis dyzelinas – bet koks jūrinis kuras, kurio klampumas ar tankis atitinka LST ISO 8217 standarto 1 lentelėje DMB ir DMC kategorijoms pateiktas klampumo ir tankio ribas.

Jūrinis gazolis – bet koks jūrinis kuras, kurio klampa ar tankis atitinka LST ISO 8217 standarto 1 lentelėje DMX ir DMA kategorijoms pateiktas klampos ar tankio ribas.

Jūrinis kuras – tai bet kokie skystieji degalai (gryni ir (ar) sumaišyti su biodegalais), kuriuos planuojama naudoti laivuose ar kurie naudojami laivuose, įskaitant ir tas degalų rūšis,

kurios apibrėžtos ISO 8217 standarte. Ši sąvoka apima bet kokius skystuosius degalus, naudojamus vidaus vandens laivuose arba pramoginiuose laivuose, kai tokie laivai yra jūroje.

Jūrinio kuro tiekimas rinkai – jūrinio kuro, skirto deginti laive, tiekimas arba pateikimas tretiesiems asmenims už tam tikrą mokestį arba nemokamai bet kurioje Lietuvos Respublikos jurisdikcijai priklausančioje teritorijoje. Šis apibrėžimas netaikomas jūriniam kurui, skirtam eksportuoti laivo krovinių rezervuaruose, tiekti arba pateikti.

Karinis laivas – valstybės ginkluotosioms pajėgoms priklausantis laivas, turintis išorinius skiriamuosius ženklus, būdingus tokios rūšies laivams, vadovaujamas valstybės deramai įgalioto karininko, kurio pavardė paskelbta atitinkamos tarnybos sąrašė ar lygiaverčiame dokumente, ir valdomas įgulos, kuri pavaldi reguliariosioms karinėms pajėgoms.

Keleiviniai laivai – laivai, vežantys daugiau nei 12 keleivių, kai keleiviu laikomas kiekvienas asmuo, išskyrus laivo kapitoną ir įgulos narius arba bet kurį kitą asmenį, įdarbintą ar pasamdytą bet kokioms pareigoms laive ar laivo vykdomame versle, ir vaikus iki vienerių metų.

Kurą deginantis įrenginys – techninis įrenginys, kuriame kuras oksiduojamas gaunamai šilumai naudoti.

Kūrenamasis mazutas – sunkiosios alyvos (naftos distiliatai), išskyrus jūrinį kurą, atitinkančios Kombinuotosios nomenklatūros KN 2710 19 61–2710 19 69 prekių kodus, kurios pagal distiliacijos charakteristikas patenka į kurui naudojamų sunkiųjų distiliatų kategoriją, kai mažiau kaip 65 % tūrio, įskaitant distiliacijos nuostolius, distiliuojama 250 °C temperatūroje taikant ASTM D86 metodą. Jeigu distiliavimo negalima atlikti taikant ASTM D86 metodą, naftos produktas taip pat priskiriamas kūrenamajam mazutui.

Naftos produktai – produktai, pagaminti iš naftos, naftinių distiliatų, gamtinių dujų kondensatų, ir (ar) alyva, gauta iš bituminių mineralų (bitumingų uolienu).

Naujas kurą deginantis įrenginys – kurą deginantis įrenginys, kuriam leidimas statyti išduotas po 1998 m. liepos 1 d.

Prisišvartavę laivai – laivai, kurie stovi saugiai pritvirtinti ar nuleidę inkarą viename iš Europos Sąjungos uostų, šių laivų iškrovimo arba aptarnavimo metu, įskaitant laiką, kai krovos darbai dar nevyksta.

Reguliariosios paslaugos – serija keleivinių laivų maršrutų, kuriais užtikrinamas susisiekimas tarp dviejų ar daugiau uostų, arba serija plaukiojimų iš to paties ir į tą patį uostą be tarpinių sustojimų pagal paskelbtą tvarkaraštį bei tokiais reguliariais ir dažniais maršrutais, kad jie sudaro aiškų grafiką.

Skystasis kuras – skalūnų alyva arba kiti skysti produktai, skirti energijos gamybai.

SO_x išmetimo kontrolės rajonai – jūriniai rajonai, kurie tokiais paskelbti 1973 m. Tarptautinės konvencijos dėl teršimo iš laivų prevencijos su vėlesniais pakeitimais (toliau – MARPOL konvencija) VI priede „Atmosferos teršimo iš laivų prevencijos taisyklės“ (toliau – VI priedas).

Šaltasis laikotarpis – laikotarpis sausio–balandžio mėn. ir spalio–gruodžio mėn., iš jų žiemos laikotarpis gruodžio–vasario mėn.

Vasaros laikotarpis – laikotarpis gegužės–rugsėjo mėn.

Taršos mažinimo technologija – išmetamųjų dujų valymo sistema arba bet kuris kitas technologinis metodas, kurį įmanoma patikrinti ir įgyvendinti.

3. Privalomieji kokybės rodikliai taikomi:

3.1. gazoliui, kūrenamajam mazutui ir jūriniam kurui, naudojamam šilumos energijai gaminti Lietuvos Respublikos teritorijoje, teritorinėje jūroje, išskirtinėje ekonominėje zonoje ir taršos kontrolės zonose, išskyrus:

3.1.1. gazolį, kūrenamąjį mazutą ir jūrinį kurą, skirtus tyrimams ir bandymams;

3.1.2. gazolį, kūrenamąjį mazutą ir jūrinį kurą, skirtus perdirbti iki jų deginimo;

3.1.3. gazolį, kūrenamąjį mazutą ir jūrinį kurą, skirtus perdirbti naftos perdirbimo įmonėse;

3.1.4. gazolį, kūrenamąjį mazutą ir jūrinį kurą, skirtus naudoti karo laivuose ir kituose karinės tarnybos laivuose, užtikrinant, kad tokių laivų naudojimas bus pagrįstas, praktiškas ir atitiks Privalomųjų kokybės rodiklių reikalavimus;

3.1.5. bet kokius degalus, kai jų naudojimas laive būtinas užtikrinti laivo saugumui ar žmonių gyvybei jūroje išgelbėti;

3.1.6. bet kokius degalus, kai jų naudojimas laive būtinas dėl laivui ar jo įrangai padarytos žalos, jei atsiradus šiai žalai buvo imtasi visų priemonių, kad būtų išvengta ar sumažinta papildomo išmesto teršalų kiekio ir kuo skubiau atitaisyta žala. Ši nuostata netaikoma, jei laivo savininkas ar kapitonas veikė, ketindami padaryti žalą, arba elgėsi neatsargiai;

3.1.7. gazolį, kūrenamąjį mazutą ir jūrinį kurą, skirtus naudoti laivuose pagal patvirtintas taršos mažinimo technologijas;

3.2. benzinui, dyzelinui, biodyzelinui, biodegalų ir degalų mišiniams ir suskystintoms naftos dujoms, kurie naudojami transporto priemonėse su vidaus degimo varikliais bei ne keliais judančiuose mechanizmuose, suskystintoms naftos dujoms komunaliniams poreikiams.

4. Neleidžiama drausti, riboti ar trukdyti tiekti rinkai naftos produktus, biodegalus ir skystąjį kurą, kurie atitinka Privalomuosiuose kokybės rodikliuose nustatytus reikalavimus.

5. Išimtiniais atvejais, sutrikus naftos ar naftos produktų tiekimui, ribotam laikui, bet ne ilgiau kaip šešioms mėnesiams, gali būti leista naudoti produktus, neatitinkančius Privalomųjų kokybės rodiklių ribinių verčių. Tokiais atvejais Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos (toliau – Energetikos ministerija) ir Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos (toliau – Susisiekimo ministerija) teikimu sprendimą priima Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija (toliau – Aplinkos ministerija), gavusi Europos Komisijos leidimą.

II. KŪRENAMOJO MAZUTO, GAZOLIO, BENZINO, DYZELINO, BIODYZELINO, SUSKYSTINTŲ NAFTOS DUJŲ IR SKYSTOJO KURO NAUDOJIMAS

6. Lietuvos Respublikos teritorijoje leidžiama naudoti tik tokį kūrenamąjį mazutą, gazolį, benzina, dyzeliną, biodyzeliną, skystąjį kurą ir suskystintas naftos dujas, kurių kokybė atitinka Privalomųjų kokybės rodiklių priede nustatytus reikalavimus.

7. Privalomųjų kokybės rodiklių 6 punkte nustatytas reikalavimas netaikomas sieros kiekiui kūrenamajame mazute, naudojamame:

7.1. naujuose kurą deginančiuose įrenginiuose (kuriems leidimas statyti išduotas po 1998 m. liepos 1 d.) ir esamuose kurą deginančiuose įrenginiuose (kuriems leidimas statyti išduotas iki 1998 m. liepos 1 d.), kuriuose neviršijama tokiems įrenginiams pagal Išmetamų teršalų iš didelių kurą deginančių įrenginių normas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. rugsėjo 28 d. įsakymu Nr. 486 (Žin., 2001, Nr. [88-3100](#); 2004, Nr. [37-1210](#)), nustatyta išmetamo sieros dioksido ribinė vertė;

7.2. kituose nei Privalomųjų kokybės rodiklių 7.1 punkte nurodytuose kurą deginančiuose įrenginiuose, kurių išmetamo sieros dioksido ribinė vertė yra 1700 mg/Nm³ arba mažesnė, esant 3 % deguonies koncentracijai išmetamosiose dujose pagal tūrį esant sausam būviui;

7.3. naftos perdirbimo įmonėse, kuriose nustatyta vidutinė mėnesinė išmetamo sieros dioksido ribinė vertė, apskaičiuota visų įmonės kurą deginančių įrenginių atveju (išskyrus įrenginius, nurodytus 7.1 ir 7.2 punktuose), neviršija Išmetamų teršalų iš didelių kurą deginančių įrenginių normose, patvirtintose Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. rugsėjo 28 d. įsakymu Nr. 486, nustatytų išmetamo sieros dioksido ribinių verčių (nepriklausomai nuo naudojamo kuro rūšies ar kuro rūšių mišinio):

7.3.1. 1000 mg/ Nm³ (kurą deginančiuose įrenginiuose, kuriems leidimas statyti gautas iki 2002 m. lapkričio 27 d. ir jeigu tie įrenginiai pradėti eksploatuoti ne vėliau kaip 2003 m. lapkričio 27 d.);

7.3.2. 600 mg/ Nm³ (kurą deginančiuose įrenginiuose, kuriems leidimas statyti gautas po 2002 m. lapkričio 27 d. ir jeigu tie įrenginiai pradėti eksploatuoti po 2003 m. lapkričio 27 d.).

8. Kurą deginančių įrenginių, kuriuose ketinama deginti kūrenamąjį mazutą ir skystąjį kurą, kurio sudėtyje siera sudaro daugiau nei 1 % masės, atveju būtinas leidimas, išduotas vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo (Žin., 1992, Nr. [5-75](#); 1996, Nr. [57-1335](#); 2005, Nr. [47-1558](#)) 19 straipsnio 1 dalimi. Šiame leidime privalo būti nustatytos

išmetamų teršalų ribinės vertės.

9. Lietuvos Respublikoje draudžiama prekiauti benzinu su švinu, išskyrus prekybą nedideliais kiekiais (iki 0,03 % bendro parduodamo benzino kiekio), suderinus su Energetikos, Aplinkos ir Susisiekimo ministerijomis, kuris skirtas naudoti senose tam tikro tipo kolekcinėse transporto priemonėse, pateikiant tokį benziną per suinteresuotas grupes. Taikant šiame punkte nurodytą išimtį, švino kiekis benzine neturi viršyti 0,15 g/l, be to, benzeno kiekis ir kiti rodikliai turi atitikti Privalomųjų kokybės rodiklių priede nurodytas vertes.

10. Bešvinį „regular“ benziną galima tiekti rinkai, jeigu jo minimalus oktaninis skaičius, nustatytas varikliniu metodu (MON), yra 81, o minimalus oktaninis skaičius, nustatytas tiriamuoju metodu (RON), yra 91.

11. Benzinui, dyzelinui (biodyzelinui) ir suskystintoms naftos dujoms, skirtoms automobiliams, nustatomi klimato vasaros laikotarpis ir šaltasis laikotarpis.

12. Keičiantis sezonams, degalų ir biodegalų atitinkamų kokybės rodiklių ribinės vertės gali svyruoti balandžio ir spalio mėn. tarp vasaros ir šaltojo laikotarpio ribinių verčių.

13. Biodegalų ir naftos produktų mišiniai, skirti vidaus degimo varikliams, turi atitikti standartų reikalavimus. Kai į benziną įmaišytas bioetanolio tūris viršija 10 % tūrio, tokio mišinio kokybė turi atitikti Privalomųjų kokybės rodiklių priedo 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.7 punktų ribines vertes, o kai į dyzeliną įmaišytas riebalų rūgščių metilo esterio (toliau – RRME) tūris viršija 7 %, tokio mišinio kokybė turi atitikti šių Privalomųjų kokybės rodiklių priedo 2.1, 2.5, 2.6 punktų ribines vertes. RRME, skirtas dyzeliniams varikliams, turi atitikti Privalomųjų kokybės rodiklių ir standarto LST EN 14214 reikalavimus.

14. 95 markės benzine kaip priedas turi būti naudojamas oksigenatas ETBE – bioetiltretbutileris (kurio vienoje molekulėje 5 ar daugiau anglies atomų) arba etanolis, pagamintas iš biologinės kilmės žaliavų.

15. Į dyzeliną turi būti įmaišoma biodyzelino (RRME), pagaminto pagal standarto LST EN 14214 reikalavimus, atsižvelgiant į klimato sezoninių klasių ribines vertes. Į dyzeliną įmaišomo ar parduodamo degalinėse RRME ribinė filtruojamumo temperatūra turi atitikti Privalomųjų kokybės rodiklių priedo 8 punkte nurodytą ribinę filtruojamumo temperatūrą. Žiemos laikotarpiu 2 klasės arktinis dyzelinas gali būti be RRME.

16. Nuo 2011 m. sausio 1 d. metilciklopentadienilmangano trikarbonilo (MMT) metalo priedų kiekis degaluose negali viršyti 6 mg mangano/l, o nuo 2014 m. sausio 1 d. – 2 mg mangano/l. Šis reikalavimas pradedamas taikyti tik Europos Komisijai patvirtinus metalų kiekio degaluose nustatymo metodiką ir pasiruošus ją naudoti (įsigijus laboratorinę įrangą, esant reikalui, pertvarkius degalų gamybą ir pan.).

17. Gazolyje, skirtame naudoti ne keliais judančiuose mechanizmuose (įskaitant vidaus vandenų laivus), žemės ūkio ir miškų ūkio traktoriuose bei pramoginiuose laivuose, sieros kiekis neturi viršyti 1000 mg/kg, o nuo 2011 m. sausio 1 d. – 10 mg/kg. Kiti skystieji degalai vidaus vandenų laivuose ir pramoginiuose laivuose gali būti naudojami tik, jeigu sieros kiekis juose atitinka šiame punkte gazoliui nustatytas vertes.

18. Privalomųjų kokybės rodiklių 17 punkto reikalavimai gali būti netaikomi šiais atvejais:

18.1. nuo 2011 m. sausio 1 d., siekiant mažiausio degalų tiekimo grandinės užterštumo, sieros kiekis gazolyje, skirtame naudoti ne keliais judančiuose mechanizmuose (įskaitant vidaus vandenų laivus), žemės ūkio ir miškų ūkio traktoriuose, pardavimo galutiniais vartotojams vietose gali viršyti 10 mg/kg, tačiau neturi viršyti 20 mg/kg;

18.2. iki 2011 m. gruodžio 31 d. galima tiekti į rinką gazolį, skirtą naudoti geležinkelių transporto priemonėse, žemės ūkio ir miškų ūkio traktoriuose, kuriame sieros kiekis neviršija 1000 mg/kg, jeigu juos eksploatuojantys asmenys užtikrina, kad tokio gazolio naudojimas neturės įtakos tinkamai variklių išmetamų teršalų kontrolės sistemai veikti.

III. JŪRINIO KURO NAUDOJIMAS

19. Lietuvos Respublikos teritorinėje jūroje, išskirtinėje ekonominėje zonoje ir taršos

kontrolės zonose, kurios priklauso SO_x išmetimo kontrolės rajonams, draudžiama naudoti jūrinį kurą, kuriame sieros kiekis sudaro daugiau nei 1 % masės.

20. Privalomųjų kokybės rodiklių 19 punkte nurodytas draudimas taikomas MARPOL konvencijos VI priede nurodytuose SO_x išmetimo kontrolės rajonuose.

21. Privalomųjų kokybės rodiklių 19 punkte nurodyto draudimo privalo laikytis laivai, plaukiojantys su Lietuvos valstybės vėliava arba su bet kurios kitos šalies vėliava, kol jie yra Lietuvos Respublikos teritorinėje jūroje arba išskirtinėje ekonominėje zonoje.

22. Keleiviniai laivai, reguliariai plaukiojantys į bet kurį Europos Sąjungos uostą ir iš jo, Lietuvos Respublikos teritorinėje jūroje, išskirtinėje ekonominėje zonoje ir SO_x išmetimo kontrolės rajonuose, negali naudoti jūrinio kuro, kuriame siera sudaro daugiau nei 1 % masės.

23. Draudžiama Lietuvos Respublikoje naudoti jūrinį kurą, kuriame sieros kiekis viršija 0,1 % masės laivuose, kurie yra prisišvartavę Lietuvos Respublikos uostuose, šių laivų įgulai paliekant pakankamai laiko užbaigti privalomą kuro keitimo operaciją, kuo skubiau jiems atvykus į švartavimosi vietą ir kuo vėliau prieš jiems išvykstant. Bet kokios kuro keitimo operacijos laikas turi būti įrašytas į laivo žurnalą.

24. Privalomųjų kokybės rodiklių 23 punkto reikalavimas netaikomas:

24.1. laivams, kurie pagal paskelbtą tvarkaraštį privalo būti prisišvartavę trumpiau negu 2 valandas;

24.2. laivams, kurie būdami prisišvartavę uostuose, išjungia visus variklius ir naudojami elektros tiekimu nuo kranto.

25. Jūrinio kuro tiekėjai bunkerio atsargų papildymo važtaraštyje privalo nurodyti sieros kiekį visų rūšių jūriniame kure, parduotame Lietuvos teritorijoje, ir pateikti pasirašytą gaunančiojo laivo atstovo užantspauduotą mėginį.

26. Nustačius, kad jūrinis kuras neatitinka Privalomųjų kokybės rodiklių reikalavimų, jūrinio kuro tiekėjai privalo nedelsdami imtis reikiamų veiksmų, kad minėtas kuras būtų pritaikytas prie šių reikalavimų.

27. Jei laivuose, plaukiojančiuose su Lietuvos valstybės vėliava ar priklausančiuose Lietuvos Respublikos jurisdikcijai, yra vykdomi naujų taršos iš laivų mažinimo technologijų bandymai, galima nesilaikyti Privalomųjų kokybės rodiklių 19–26 punktuose nurodytų reikalavimų jūriniam kurui. Tokių bandymų sąlygas būtina suderinti su Energetikos ministerija, Aplinkos ministerija ir Susisiekimo ministerija.

IV. KOKYBĖS KONTROLĖ

28. Naftos produktų, biodegalų ir skystojo kuro kokybę kontroliuoja Valstybinė ne maisto produktų inspekcija prie Ūkio ministerijos ir kitos institucijos pagal kompetenciją vadovaudamosios galiojančiais teisės aktais.

29. Kuro ir degalų kokybės kontrolei rekomenduojama taikyti šiuos matavimo ir analizės metodus:

29.1. LST EN ISO 8754 ir LST EN ISO 14596 sieros nustatymo metodus – kūrenamajam mazutui ir jūriniam kurui;

29.2. LST EN 24260, LST EN ISO 8754 ir LST EN ISO 14596 sieros nustatymo metodus – gazoliui;

29.3. LST EN ISO 20846, LST EN ISO 20884 – sieros nustatymo metodus – dyzelinui;

29.4. nurodytus Privalomųjų kokybės rodiklių priede metodus – benzinui ir dyzelinui.

30. Jūrinio kuro, skirto deginti laive, ėminių ėmimas, kai kuras tiekiamas į laivą, vykdomas laikantis 2009 m. liepos 17 d. IMO rezoliucija MEPC.182(59) patvirtintų naftos produktų ėminių ėmimo gairių, kad būtų galima nustatyti atitiktį MARPOL konvencijos VI priedo reikalavimams. Ėminiai pradedami imti tą dieną, kai įsigalioja atitinkami apribojimai, susiję su didžiausiu sieros kiekiu degaluose. Ėminiai imami pakankamai dažnai, pakankamais kiekiais ir tokiu būdu, kad atspindėtų tiriamus degalus ir degalus, kuriuos naudoja laivai, plaukiodami tam tikrose jūros srityse ir uostuose.

31. Atsiradus naujiems tyrimo metodams, gali būti taikomi ir kiti konkrečių produktų specifikacijose nurodyti tyrimo metodai.

V. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

32. Ginčai, iškilę dėl Privalomųjų kokybės rodiklių pažeidimų, sprendžiami šalių susitarimu.

33. Nepavykus ginčų išspręsti tarpusavio susitarimu, ginčai sprendžiami teisės aktų nustatyta tvarka.

Lietuvos Respublikoje vartojamų naftos produktų, biodegalų ir skystojo kuro privalomųjų kokybės rodiklių priedas

LIETUVOS RESPUBLIKOJE VARTOJAMŲ NAFTOS PRODUKTŲ, BIODEGALŲ IR SKYSTOJO KURO PRIVALOMIEJI KOKYBĖS RODIKLIAI

Naftos produktų, biodegalų ir skystojo kuro pavadinimas ir paskirtis	Kokybės rodiklio pavadinimas	Matavimo vienetas	Ribinės vertės ¹		Rekomenduojami tyrimo metodai
			min.	maks.	
1. Benzinas (išskyrus aviacinį)	1.1. Tiriamasis oktaninis skaičius		95 ²	-	LST EN 5164
	1.2. Variklinis oktaninis skaičius		85	-	LST EN 5163
	1.3. Švino kiekis	mg/l	-	5	LST EN 237
	1.4. Sieros kiekis	mg/kg	-	10	LST EN ISO 20846 LST EN ISO 20884
	1.5. Garų slėgis:	kPa			LST EN 13016-1
	1.5.1. vasaros laikotarpiu		60 ³	70 ³	
	1.5.2. šaltuoju laikotarpiu		-	100	
	1.6. Distiliacijos charakteristikos:	% tūrio			LST EN ISO 3405
	1.6.1. išgarinto produkto kiekis, esant 100 °C		46,0	-	
	1.6.2. išgarinto produkto kiekis, esant 150 °C		75,0	-	
1.7. Angliavandenilių kiekis:	% tūrio			LST EN ISO 22854	
1.7.1. alkenų		-	18,0	LST EN ISO 22854	
1.7.2. aromatinių medžiagų (arenai)		-	35,0	LST EN 12177	
1.7.3. benzeno		-	1,0	LST EN ISO 22854 LST EN 238	
1.8. Bendras deguonies kiekis benzine	% masės			LST EN 1601 LST EN 13132 LST EN ISO 22854	
1.9. Organinių deguoninių junginių (oksigenatų) kiekis:	% tūrio			LST EN1601 LST EN 13132 LST EN ISO 22854	
1.9.1. metanolio		-	3		
1.9.2. etanolio (gali būti stabilizatorių)		-	10		
1.9.3. izopropilo alkoholio		-	12		
1.9.4. tretbutilo alkoholio		-	15		
1.9.5. izobutilo alkoholio		-	15		
1.9.6. eterių, kurių vienoje molekulėje 5 ar daugiau anglies atomų		-	22		
1.9.7. kitų organinių deguoninių junginių (oksigenatai)		-	15		
2. Dyzelinas	2.1. Cetaninis skaičius:		51	-	LST EN ISO 5165 LST EN 15195
	2.2. Tankis, esant 15 °C	kg/m ³	-	845	LST EN ISO 3675 LST EN ISO 12185

Naftos produktų, biodegalų ir skystojo kuro pavadinimas ir paskirtis	Kokybės rodiklio pavadinimas	Matavimo vienetas	Ribinės vertės ¹		Rekomenduojami tyrimo metodai	
			min.	maks.		
	2.3. Distiliacijos charakteristikos ⁴ : 95 % distiliato kiekis, esant atitinkamai temperatūrai	°C	-	360	LST EN ISO 3405	
	2.4. Policiklinių aromatinių angliavandenilių kiekis	% masės	-	8	LST EN12916	
	2.5. Sieros kiekis	mg/kg	-	10	LST EN ISO 20846 LST EN ISO 20884	
	2.6. Ribinė filtruojamumo temperatūra (RFT) ne didesnė kaip: 2.6.1. vasaros laikotarpiu 2.6.2. kovo, balandžio, spalio, lapkričio mėn. 2.6.3. žiemos laikotarpiu (F klasė) 2.6.4. žiemos laikotarpiu (1 klasės arktinis) 2.6.5. žiemos laikotarpiu (2 klasės arktinis)	°C	-	minus 5 minus 15 minus 20 minus 26 minus 32	LST EN 116	
	2.7. Drumstimosi temperatūra žiemos laikotarpiu: 2.7.1. arktinis 1 klasė 2.7.2. arktinis 2 klasė	°C	-	minus 16 minus 22	LST EN 23015	
	RRME kiekis	% tūrio	5,0	7,0 ⁵	LST EN 14078 LST EN 14331	
	3. Suskystintos naftos dujos, skirtos autotransporto priemonėms ir komunaliniams poreikiams	3.1. Variklinis oktaniškis		89 ⁶	-	LST EN 589 B priedas
		3.2. Bendras sieros kiekis	mg/kg	-	50	LST EN 24260
3.3. Garų manometrinis slėgis automobilinems dujoms pagal LST EN 589: 3.3.1. šaltuoju laikotarpiu – (A klasė) 3.3.2. vasaros laikotarpiu – C klasė		kPa	150 150	-	LST EN ISO 8973 ir LST EN 589 C priedas	
3.4. Garų manometrinis slėgis 40 °C temperatūroje		kPa	-	1550	LST EN ISO 8973	
3.5. Išgarinimo likučio kiekis: 3.5.1. automobilinems dujoms 3.5.2. komunalinėms dujoms		mg/kg	-	100 200	LST EN 15470 LST EN 15471	
3.6. Vandens kiekis 0 °C temperatūroje			Nėra laisvo vandens		LST EN 15469	
4. Gazolis, skirtas energijos gamybai		4.1. Sieros kiekis	masės %	-	0,1	LST EN ISO 20846 LST EN ISO 8754 LST EN ISO 14596
	4.2. Vandens kiekis	masės %	-	1,0	LST EN ISO 12937	
	4.3. Pelenų kiekis	masės %	-	0,2	LST EN ISO 6245	

Naftos produktų, biodegalų ir skystojo kuro pavadinimas ir paskirtis	Kokybės rodiklio pavadinimas	Matavimo vienetas	Ribinės vertės ¹		Rekomenduojami tyrimo metodai
			min.	maks.	
5. Skystasis kuras, skirtas energijos gamybai	5.1. Sieros kiekis	masės %	-	1,0	LST EN ISO 8754
	5.2. Pelenų kiekis	masės %	-	0,4	LST EN ISO 6245
	5.3. Vandens kiekis skalūnų alyvoje	masės %	-	3,0	ISO 3733
6. Kūrenamasis mazutas	6.1. Sieros kiekis	masės %	-	1,0	LST EN ISO 8754
	6.2. Pelenų kiekis	masės %	-	0,4	LST EN ISO 6245
7. Jūrinis kuras ⁷	7.1. Sieros kiekis	masės %	-	1,0	LST EN ISO 20846 LST EN ISO 8754 LST EN ISO 14596
8. Riebalų rūgščių metilo esteris (RRME) ⁸	8.1. ribinė filtruojamumo temperatūra (RFT) ne aukštesnė kaip:	°C			LST EN 116
	8.1.1. vasaros laikotarpiu		-	minus 5	
	8.1.2. kovo, balandžio, spalio, lapkričio mėn.		-	minus 15	
	8.1.3. žiemos laikotarpiu (F klasė)		-	minus 20	
	8.1.4. žiemos laikotarpiu (1 klasės arktinis)		-	minus 26	
	8.1.5. žiemos laikotarpiu (2 klasės arktinis)		-	minus 32	

¹ Rodikliuose nurodytos vertės yra „tikrosios vertės“. Nustatant jų ribines vertes buvo taikomos EN ISO 4259:2006 „Naftos produktai. Tikslumo duomenų nustatymas ir vartojimas taikomuose bandymų metoduose“ sąlygos, o nustatant mažiausią vertę buvo atsižvelgta į mažiausią teigiamą skirtumą 2R (R = atkartojamumas). Atskirų matavimų rezultatai aiškinami remiantis EN ISO 4259:2006 aprašytais kriterijais.

² Bešvinį „regular“ benziną galima tiekti rinkai, jeigu jo minimalus oktaniškas skaičius, nustatytas varikliniu metodu (MON), yra 81, o minimalus oktaniškas skaičius, nustatytas tiriamuoju metodu (RON), yra 91.

³ Lietuva priskiriama prie valstybių narių, kurioms būdinga žema aplinkos temperatūra vasarą; nuo 2011 m. sausio 1 d. leidžiama vasaros laikotarpiu, nuo gegužės 1 iki rugsėjo 30 d., į rinką tiekti benziną, kurio didžiausias garų slėgis – 70 kPa, gavus Europos Komisijos sutikimą. Negavus Europos Komisijos sutikimo, taikoma 60 kPa vertė. Apie tokį Europos Komisijos sutikimą arba nesutikimą Energetikos ministerija skelbia leidinio „Valstybės žinios“ priede „Informaciniai pranešimai“.

⁴ Žiemą didžiausias 65 % distiliacijos taškas 250 °C temperatūroje dyzelinui ir gazolinams gali būti pakeistas didžiausiu 10 % (tūris/tūris) distiliacijos tašku 180 °C temperatūroje.

⁵ RRME turi atitikti LST EN 14214.

⁶ Oktaniškas skaičius nustatomas tik suskystintoms naftos dujoms, skirtoms autotransportui.

⁷ Žiūrėti Rodiklių 19–27 punktus.

⁸ Pardavėjai turi teisę naudoti ir aukštesnės klasės RRME, kurio RFT yra žemesnė negu kad nurodyta priedo 8.1.1–8.1.5 punktuose, skirtą parduoti (maišyti su dyzelinu) šalies rinkoje.